

Η μοναδική γεωλογία της Κύπρου και η ενδιαφέρουσα περίπτωση του Συμπλέγματος Μαμωνιών

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται, για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Μέσης Γενικής και Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα προσφέρεται σε μονοήμερη βάση (9:00-13:00, 9:00-16:00).

Σημείωση: Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται:

- να γνωρίσουν τις γεωτεκτονικές διεργασίες που συνέβησαν πριν εκατομμύρια χρόνια στον πλανήτη μας, όπως επίσης και τη γεωλογική ιστορία της Κύπρου,
- να γνωρίσουν την ιδιαίτερη περίπτωση του Συμπλέγματος των Μαμωνιών και τη σημασία του στη γεωλογική διαμόρφωση της Κύπρου,
- να μπορούν να διακρίνουν τα βασικά είδη των πετρωμάτων της περιοχής,
- να εκτελούν πειράματα στο εργαστήριο του Κέντρου και να καταλήγουν σε συμπεράσματα για τις ιδιότητες των εδαφών,
- να διερευνούν τη σχέση των γεωλογικών χαρακτηριστικών της περιοχής με τη χλωρίδα και πανίδα της περιοχής,
- να διαπιστώνουν τη σχέση των γεωλογικών χαρακτηριστικών της περιοχής με την ιστορία και την παράδοση, τη χρήση της γης, και την οικονομική δραστηριότητα,
- να κατανοούν και να συνειδητοποιούν την αξία των ιδιαίτερων γεωμορφωμάτων της περιοχής: Πέτρα των Χασαμπουλίων, Ρότσος των Λαουθικών, Πέτρα του Ρωμιού,
- να αναπτύξουν την παρατηρητικότητα και την κριτική τους σκέψη και να καταλήξουν σε λογικά συμπεράσματα βασισμένοι σε δεδομένα που συλλέγουν από τα πεδία μελέτης.
- να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα διατήρησης και προστασίας του γεωλογικού μας πλούτου, όπως επίσης και σε θέματα που αφορούν την υποβάθμιση του εδάφους και την ερημοποίηση.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00 – 9:30

Άφιξη, καλωσόρισμα και ξενάγηση στο κέντρο.

9:30 – 10:30

Εισαγωγή στο θέμα με προβολή σύντομης ταινίας για τη γεωλογική ιστορία της Κύπρου, το Σύμπλεγμα του Τροόδου και το Σύμπλεγμα των Μαμωνιών και συζήτηση για τη σημασία των διαφορετικών πετρωμάτων της Κύπρου στη διαμόρφωση των οικοσυστημάτων και στη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Εκτέλεση μικρών πειραμάτων στο εργαστήριο του Κέντρου σχετικά με την ιζηματογένεση και τις ιδιότητες των εδαφών, όπως η διαπερατότητα, και η μεταβολή στον όγκο των αργίλων, του πεντονίτη και των ασβεστολιθικών πετρωμάτων. Συζήτηση και εξαγωγή συμπερασμάτων για την αστάθεια και τη μειωμένη γονιμότητα των εδαφών της περιοχής.

10.30 – 10.45

Διάλειμμα - Προετοιμασία για τη μελέτη πεδίου.

10.45 – 12.00

Μετάβαση με λεωφορείο στην τοποθεσία Κουρτελλόροσος, στην κοίτη του Διαρίζου, όπου υπάρχουν σημαντικά αλλόθθονα γεωμορφώματα, τα οποία αποτελούν αποξέσματα της Αφρικανικής πλάκας. Οι μαθητές/μαθήτριες με τη βοήθεια του γεωλογικού χάρτη της περιοχής και δειγμάτων των πετρωμάτων, διακρίνουν τα βασικά πετρώματα του Συμπλέγματος των Μαμωνιών κατά μήκος του ποταμού και στα γύρω βουνά.

Οι μαθητές/μαθήτριες μπορούν να φωτογραφίσουν τα πετρώματα και να συλλέξουν μικρά δείγματα.

Συμπληρώνουν σε φύλλα εργασίας τα είδη των πετρωμάτων που παρατηρούν σε όλη την διαδρομή, όπως επίσης τα είδη χλωρίδας και πανίδας που απαντώνται στα διαφορετικά εδάφη της περιοχής.

Παρατηρούν και καταγράφουν τις οικονομικές δραστηριότητες στην περιοχή που αφορούν τα πετρώματα, όπως τα λατομεία πεντονίτη κατά μήκος της κοίτης του Διαρίζου και τις επιπτώσεις που αυτές μπορεί να έχουν στο περιβάλλον.

Γίνεται συζήτηση για τις ιστορίες και τους μύθους που συνδέονται με τα γεωμορφώματα της περιοχής, όπως η Πέτρα των Χασαμπουλιών και η Πέτρα του Ρωμιού.

12.15 – 13.00

Επιστροφή στο Κέντρο και διοργάνωση δραστηριοτήτων ανατροφοδότησης. Συζήτηση για όσα είδαν, άκουσαν και παρατήρησαν στα πεδία μελέτης. Οι μαθητές/μαθήτριες συζητούν για τη σημασία των πετρωμάτων στη διατήρηση κάθε μορφής ζωής και αναζητούν τρόπους διατήρησης και προστασίας των γεωμορφωμάτων, όπως επίσης και αειφορικής διαχείρισης ολόκληρου του γεωλογικού πλούτου της Κύπρου.

Τέλος, κατασκευάζουν δειγματολόγιο με τα πετρώματα του Συμπλέγματος των Μαμωνιών για να το πάρουν στο σχολείο τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Σε περίπτωση που επιλεγεί από την ομάδα το απογευματινό πρόγραμμα (9:00πμ-16:00) για ανάπτυξη του συγκεκριμένου θέματος, οι μαθητές/μαθήτριες επιστρέφουν στο Κέντρο και συνεχίζουν το πρόγραμμα με ανατροφοδοτικού τύπου δραστηριότητες.

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για το σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό, ή το σχολείο

να κάνει διευθετήσεις για να φάνε σε εστιατόριο της περιοχής.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν μαζί τους σακουλάκια για συλλογή διάφορων υλικών.
- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα και χρωματιστά.
Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες για εξόρμηση στο πεδίο.
- Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων παρέχεται από το Κέντρο.